

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างคู่มือเรียนรู้โดยใช้หลักคิดโยนิโสมนสิการ และการเรียน
แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ ทักษะการแก้ปัญหา
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 จังหวัดสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณ

คู่มือ

การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้หลักคิดโยนิโสมนสิการ และการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ ทักษะการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือเรียนรู้โดยใช้หลักคิดโยนิโสมนสิการและการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ ทักษะการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1. ขั้นตอนการใช้คู่มือ ครูผู้สอนต้องปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดคู่มือการใช้เล่มนี้และปฏิบัติตามขั้นตอนให้ถูกต้อง
1.2 ศึกษาเนื้อหาวิชา วิธีการสอนตามคู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แต่จะหน่วยย่อยให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

1.3 ศึกษาวิธีการและขั้นตอนในการใช้สื่อประกอบการสอนที่ระบุไว้ในวิธีการสอนตามคู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แต่จะหน่วยย่อยที่จะต้องใช้และจัดเตรียมให้พร้อม

1.4 ครูต้องดำเนินกิจกรรมจัดการเรียนการสอนให้ครบหน่วยการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อน และหลังการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้หลักคิดโยนิโสมนสิการ และการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ ทักษะการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4นี้ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพตามกระบวนการวิจัยมาแล้ว ดังนี้

1.5.1 แบบวัดความรับผิดชอบของนักเรียน มี 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบ แบบปรนัยชนิด 4

ตัวเลือก จำนวนทั้งหมด 40 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียน ใช้วิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนทุกชั่วโมง ตลอดระยะเวลาของการจัดกระบวนการเรียนรู้

1.5.2 แบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา แบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.5.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวนทั้งหมด 40 ข้อ

1.5.4 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต สำหรับวัยรุ่น (อายุ 12-17 ปี) จำนวน 52 ข้อ

1.6 กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คนโดยวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล คละระดับผลการเรียน เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ให้กลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลือกเลขานุการกลุ่ม

1.7 จัดห้องเรียนโดยนั่งเข้ากลุ่มตามที่แบ่ง ครูอธิบายวิธีการเรียน ให้เข้าใจและสร้างข้อตกลงร่วมกัน เพื่อราบรื่นของกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

2. บทบาทของครู

บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้หลักคิดโยนิโสมนสิการ และการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ ทักษะการแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

2.1 หน้าที่ครูในชั้นเรียนคือ กำกับ ดูแลกิจกรรมในชั้นเรียน หมายความว่า การกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์นำเสนอความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ควบคุมเวลาให้ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ โดยครูทำตัวเป็นผู้เป็นผู้เอื้อต่อการเรียนรู้ จะมีผลทำให้เกิดการควบคุมตามที่ต้องการได้

2.2 ครูต้องจัดให้กระบวนการเรียนรู้ผ่านขั้นตอนของการเรียนรู้ที่ละขั้น โดยไม่เรียนลัดและทุกขั้นตอนได้ดำเนินไปตามลำดับที่ถูกต้อง

2.3 ครูต้องช่วยให้นักเรียนในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่ม การตัดสินใจใดๆ ก็ตามต้องเป็นการตัดสินใจร่วมของกลุ่ม ต้องป้องกันไม่ให้นักเรียนที่ช่างพูดทำตัวเด่นในกลุ่มมากเกินไป หรือปล่อยให้เด็กที่ไม่ค่อยพูดถอนตัวออกจากกลุ่ม ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนกันและกัน โดยครูไม่ทำตัวเป็นศูนย์กลางของการอภิปราย ไม่เช่นนั้นแทนที่จะเป็นการอภิปรายกลุ่มจะกลายเป็นตอบคำถามครูเท่านั้น ดังนั้นจึงควรระมัดระวัง เช่น เมื่อมีนักเรียนตั้งคำถามกับครู ครูควรหันไปหานักเรียนคนอื่นว่า ใครมีความเห็นเรื่องนี้อย่างไรบ้าง

2.4 ครูต้องดูแลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนในกลุ่ม ต้องพยายามทำให้นักเรียนคิดและรู้จักตนเองว่ากำลังเรียนอยู่ในระดับใด รวมทั้งยอมรับในจุดอ่อนของตนเอง เพื่อที่จะวางแผนร่วมกับครูและเพื่อนในการแก้ไขจุดอ่อนนั้น อย่าละเลยหรือทอดทิ้งนักเรียนที่ไม่ค่อยพูด ไม่ได้เสียง ต้องพยายามดึงให้นักเรียนคนนั้นตอบคำถามบ่อยๆ เพราะการเรียนรู้ใหม่จะต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นบันไดก้าวขึ้นไปทีละขั้น

2.5 ต้องปรับเปลี่ยนสภาพการเรียนการสอนไม่ให้นักเรียนเกิดการเบื่อหน่าย

3. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนจะเป็นทั้งผู้รับฟัง ผู้คิดวิเคราะห์ แยกแยะ และสังเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ตนเอง ตลอดจนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งบทบาทของนักเรียนสรุปได้ดังนี้

3.1 นักเรียนต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง เพราะความสำเร็จหรือล้มเหลวจะขึ้นอยู่กับการทำงานของตนเองและจะมีผลต่อสมาชิกกลุ่มและการทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนต้องรับผิดชอบต่อความก้าวหน้าของกลุ่มและการเรียนรู้ของตนเอง

3.2 นักเรียนต้องไม่นิ่งเฉย จะต้องให้การร่วมมือกับกลุ่มรวมทั้งครู เพื่อสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สร้างกฎเกณฑ์ของกลุ่ม เพื่อให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องร่วมมือกันสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ ค้นคว้าเพิ่มเติม ทำงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา สามารถประเมินตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่มได้ ตลอดจนพร้อมที่จะรับคำติชมอย่างเปิดเผย และตรงไปตรงมา มีความยืดหยุ่นอดทนและอดกลั้นต่อภูมิหลังและความสนใจของเพื่อนร่วมกลุ่มที่แตกต่างกันได้

3.3 ต้องเป็นผู้ที่กล้าพูดในสิ่งที่ตนคิด กล้าแสดงความคิดเห็น และยอมรับในสิ่งที่ตนไม่รู้หรือเข้าใจผิด การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวสำคัญมาก เนื่องจากนักเรียนมักฝังใจว่าถ้าไม่รู้หรือไม่แน่ใจจะเงียบไว้ก่อน เพราะถ้าแสดงออกหรือตอบผิดจะถูกมองว่าเป็นคนเรียนไม่เก่ง และอาจถูกหาว่าโง่ง ดังนั้น ครูและสมาชิกกลุ่มทุกคนต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยครูเองควรเป็นตัวอย่างในการที่ไม่รู้อะไรก็ต้องบอกตรงๆ ว่าไม่รู้และก็จะเรียนไปพร้อมๆ กันกับนักเรียนเพราะไม่มีใครในโลกที่จะรู้ทุกอย่าง การที่รู้จักตนเองว่าไม่รู้อะไรจะเป็นสิ่งเร้าให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ที่ดี

3.4 นักเรียนทุกคนต้องร่วมกันตัดสินใจ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่ม ในการทำกิจกรรมร่วมกัน ถ้าไม่มีการตกลงกันนักเรียนจะเรียนไปคนละทิศคนละทาง ทั้งนี้ครูต้องคอยเป็นผู้ช่วยเหลือ

3.5 ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ และเต็มความสามารถ

3.6 ต้องเป็นผู้มีระเบียบวินัย เมื่อหมดชั่วโมงเรียนทุกคนต้องช่วยกันเก็บสื่อการสอนเข้าตู้ให้เรียบร้อย

4. หน้าที่และบทบาทของผู้นำกลุ่ม

4.1 เป็นผู้เริ่มหรือนำการอภิปราย

4.2 กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและอภิปราย

4.3 ควบคุมดูแลให้กระบวนการอภิปรายเป็นไปตามขั้นตอนที่วางไว้

4.4 คอยจับประเด็นที่สมาชิกกลุ่มอภิปรายและสรุป

4.5 ควบคุมและรักษาเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนด

4.6 ดูแลให้ผลของกระบวนการกลุ่มเป็นไปตามวัตถุประสงค์

4.7 เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับครูเมื่อเกิดปัญหา หรือเมื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อย

4.8 ตรวจสอบเช็ค สื่ออุปกรณ์การสอน เก็บให้เข้าที่อย่างเต็มเมื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อย

5. หน้าที่และบทบาทของสมาชิกกลุ่ม

5.1 ปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน ด้วยความตั้งใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้เสร็จตามกำหนดเวลา

5.2 ตั้งใจทำใบกิจกรรมกลุ่ม แบบฝึกหัด ตลอดจนงานที่บ้านที่ครูมอบหมาย และประเมินตนเองเป็นระยะ

5.3 เมื่อมีปัญหาใดๆ หรือมีสิ่งที่ไม่เข้าใจ ให้ขอคำแนะนำจากครู

5.4 เมื่อการเรียนหมดชั่วโมง หรือหลังจากเรียนเสร็จแล้ว สมาชิกทุกคนต้องช่วยกันจัดเก็บอุปกรณ์การเรียนรู้ และจัดโต๊ะให้เป็นระเบียบทุกครั้ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เวลารวม 4 ชั่วโมง

เรื่อง สิทธิทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) เวลา 2 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ครูผู้สอน นางสาวยุพิน ปัญญาประชุม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

สาระ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐานการเรียนรู้

ง1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

ง1.1 ม.4-6/5 มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

สาระสำคัญ

ในการจัดทำบัญชีของกิจการทุกประเภทจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) เพื่อนำมาบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง และสามารถแสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งได้ ทำให้เจ้าของกิจการสามารถวางแผนงานได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้(ผลสัมฤทธิ์)

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)
2. สามารถอธิบายความสมการบัญชีได้
3. จัดทำงบดุลได้

ด้านทักษะกระบวนการ (การคิดแก้ปัญหา)

1. ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหา
2. ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางบัญชีแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
3. ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และสรุปผลได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ (ความรับผิดชอบ)

1. มีวินัยและมีความรับผิดชอบ

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)
2. สมการบัญชี
3. งบดุล

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอบทเรียนทั้งชั้น

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์)

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)
2. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเรียนบัญชีและการนำบัญชีไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้วครูถามนักเรียนว่านักเรียนใช้ความรู้ทางบัญชีทำอะไรบ้าง
3. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบถึงเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้ เนื้อหาที่จะเรียน คือ ความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) สมการบัญชี และงบดุล จุดประสงค์การเรียนรู้ คือ 1) สามารถบอกความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) ได้ 2) สามารถอธิบายสมการบัญชีได้ (คิดแบบอรรถคือคิดให้รู้เป้าหมาย) 3) จัดทำงบดุลได้ 4) ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหา 5) ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางบัญชีและเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม 6) ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และสรุปผลได้อย่างเหมาะสม 7) มีวินัยและมีความรับผิดชอบ (คิดแบบธรรมะหรือหลักการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้)
4. นักเรียนทบทวนเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) สมการบัญชี และงบดุลโดยครูใช้วิธีถามคำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียนและให้นักเรียนจับคู่เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดในการเรียนรู้

ขั้นสอน (คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ, คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน โดยแต่ละกลุ่มมีความสามารถ เก่งปานกลาง ต่ำ ในอัตราส่วน 1:2:1 ครูสาธิตการทำบัตรรายการเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ (ทุน) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำตามกระบวนการที่ครูสาธิต

2. ครูสาธิตต่อ เช่น บัตรรายการ สีเขียว แทน รายการสินทรัพย์ สีฟ้า แทน รายการหนี้สิน และสีแดง แทน รายการส่วนของเจ้าของ (ทุน) แต่ละกลุ่มทำตามกระบวนการที่ครูสาธิต(ฝึกคิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ) ดังนี้

บัตรรายการสีเขียว แทน รายการบัญชีสินทรัพย์

- สีเขียว 1 คือ เงินสด
- สีเขียว 2 คือ เงินฝากธนาคาร
- สีเขียว 3 คือ ลูกหนี้การค้า
- สีเขียว 4 คือ สินค้า
- สีเขียว 5 คือ วัสดุสำนักงาน

บัตรรายการสีฟ้า แทน รายการบัญชีหนี้สิน

- สีฟ้า 1 คือ เจ้าหนี้การค้า
- สีฟ้า 2 คือ ตัวเงินจ่าย
- สีฟ้า 3 คือ เงินกู้ระยะสั้น
- สีฟ้า 4 คือ เงินกู้ระยะยาว
- สีฟ้า 5 คือ เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

บัตรรายการสีแดง แทน รายการบัญชีส่วนของเจ้าของ (ทุน)

- สีแดง 1 คือ ทุน
- สีแดง 2 คือ ถอนใช้ส่วนตัว

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติเองตามข้อ 2 กลุ่มละ 5 ตัวอย่าง เมื่อเรียบร้อยแล้วให้นำมาคละกันหรือรวมกันทั้งรายการที่เป็นสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ (ทุน) พร้อมจัดใส่ตะกร้าให้เรียบร้อย

4. ทุกกลุ่มนำผลงานมาวางไว้หน้าห้องเรียน

5. ครูใช้วิธีสลับผลงานของทุกกลุ่มแล้วให้แข่งกันจัดเรียงข้อมูลหรือรายการ และจัดประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ให้ถูกต้องใช้เวลา 10 นาที

6. ครุณาภาพ 2 ภาพ ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนบอกว่าเป็นรายการสินทรัพย์ หนี้สิน หรือส่วนของเจ้าของ (ทุน)

7. ครุฝึกนักเรียนคิดแบบอริยสัจคือสร้างสถานการณ์ว่า “เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2556 แพร่นำเงินสด 200,000 บาท เงินฝากธนาคาร 100,000 บาท รถบรรทุก 650,000 บาท และเจ้าหนี้การค้า 32,000 บาท มาลงทุน” แล้วถามนักเรียนว่า

- จากสถานการณ์ปัญหานี้ รายการใดเป็นรายการสินทรัพย์ของร้านแพรร และมีจำนวนกี่รายการ(ทุกข)

- สิ่งที่ต้องการทราบคืออะไร(สมุทัย)
- คำตอบที่ถูกต้องคือรายการใดและจำนวนเท่าใด(นิโรธ)
- จะหาคำตอบได้อย่างไร(มรรค)

8. ครุสร้างสถานการณ์ปัญหาต่อ " วันที่ 1 ม.ค. 2556 นายสมชายนำเงินสด 20,000 บาท เงินฝากธนาคาร 50,000 บาท เครื่องตกแต่ง 35,000 บาท อาคาร 500,000 บาท ที่ดิน 400,000 บาท เจ้าหนี้การค้า 24,000 บาท และเจ้าหนี้เงินกู้ธนาคารกรุงไทย 60,000 บาท มาลงทุน พร้อมกับถามนักเรียนว่า (คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

- จากสถานการณ์ปัญหาสมชายมีทุนจำนวนเท่าใด โดยใช้สมการบัญชีต่อไปนี้ในการคำนวณหาทุน

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของเจ้าของ (ทุน)}$$

$$A = L + OE$$

- สิ่งที่ต้องการทราบคืออะไร (สมุทัย)
- คำตอบเท่ากับเท่าใด (นิโรธ)
- จะหาคำตอบได้อย่างไร (มรรค)

- จากสถานการณ์ปัญหาข้อ 8 งบดุล ณ วันที่ 31 ม.ค. 2556 แบบบัญชีและแบบรายงานของร้านสมชายมีจำนวนเท่าใด

9. ครุสร้างสถานการณ์ทำนองเดียวกันกับข้อ 7 และข้อ 8 ตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงวิธีการระบุรายการสินทรัพย์ พร้อมกับคำนวณหาทุน และจัดทำงบดุลของกิจการ

10. ครุสุ่มนักเรียน 1 – 2 กลุ่มนำเสนอวิธีการคิดให้เพื่อน ๆ ฟัง ให้การเสริมแรงโดยการให้คำชมเชยตามความเหมาะสม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) สมการบัญชี และการจัดทำงบดุล

2. ครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนจะนำความรู้จากการเรียนเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) สมการบัญชี และการจัดทำงบดุลไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง โดยสุ่มนักเรียนตอบสัก 2 – 3 คน

ขั้นที่ 2 ศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมกลุ่ม (คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์, คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ, คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ)

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามที่จัดไว้ในขณะเรียนโดยสมาชิกในกลุ่มจะประกอบด้วย นักเรียนเก่ง ปานกลาง ต่ำในอัตราส่วน 1:2:1

2. ครูทบทวนบทบาทของสมาชิกในกลุ่มว่าต้องมีความตั้งใจที่จะเรียนบัญชีเบื้องต้น 1 ช่วยเหลือและรับผิดชอบงานร่วมกันโดยคนเก่งต้องคอยช่วยเหลือเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจ ทุกคนต้องตั้งใจทำกิจกรรมให้กลุ่มประสบผลสำเร็จและมีความสุขในการเรียนบัญชีเบื้องต้น 1

3. นักเรียนรับใบเนื้อหา และใบกิจกรรม (คู่มือการเรียนรู้) ดังนี้

- ใบเนื้อหาที่ 1 ความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน)(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์) และใบกิจกรรมที่ 1 แสดงด้วยภาพ (คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์) ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบเนื้อหาที่ 1 จนเข้าใจ แล้วทำงานในใบกิจกรรมที่ 1

- ใบเนื้อหาที่ 2 สถานการณ์การคำนวณหาทุน (คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ) และใบกิจกรรมที่ 2 ปฏิบัติการการคำนวณหาทุน (คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ) ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบเนื้อหาที่ 2 จนเข้าใจ แล้วทำงานในใบกิจกรรมที่ 2

- ใบเนื้อหาที่ 3 แดกสาขา (คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ) และใบกิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติการแตกสาขา (คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ) ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบเนื้อหาที่ 3 จนเข้าใจ แล้วทำงานในใบกิจกรรมที่ 3

- ใบเนื้อหาที่ 4 สถานการณ์ใหม่ (คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ) และใบกิจกรรมที่ 4 จะทำอย่างไร (คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ) ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบเนื้อหาที่ 4 จนเข้าใจ แล้วทำงานในใบกิจกรรมที่ 4

ขณะทำใบกิจกรรมสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกันคนที่เข้าใจเนื้อหาจะต้องอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจ จนสามารถตอบได้ด้วยตัวเอง หากมีเพื่อนคนใดที่ยังไม่เข้าใจ ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติมอีกจนเข้าใจและครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน นักเรียนจึงได้รับประโยชน์และมีการเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนชี้แจงบทเรียนให้เพื่อนได้เข้าใจ ส่วนคนที่เรียนอ่อนก็จะได้รับความรู้จากเพื่อนอีกครั้งหนึ่งนอกจากครูสอนทุกคนจะได้เรียนรู้ร่วมกันทำให้เกิดความสนุกสนาน ความอบอุ่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

4. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจผลงานตามใบเฉลย

ขั้นที่ 3 ทดสอบย่อย (คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ, คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสังข์, คิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย)

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นรายบุคคล(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ข้อ1-3 คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบข้อ 4-6คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสังข์ข้อ 7)

2. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด

3. ให้นักเรียนแจ้งคะแนนของแต่ละคนให้เพื่อน ๆ ทราบแล้วให้ช่วยกัน

บอกว่า เป็นเพราะสาเหตุใด(คิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย)ที่ได้คะแนนเท่านี้ ข้อใดทำได้ ข้อใดทำไม่ได้ ครูให้คำแนะนำข้อที่ทำไม่ได้

ขั้นที่ 4 การคิดคะแนนความก้าวหน้า โดยให้นักเรียนนำคะแนนความก้าวหน้ารายบุคคลในกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ) ในการหาค่าเฉลี่ยนั้นครูยกตัวอย่างสาธิตให้นักเรียนดูก่อนและให้นักเรียนทำตาม จากนั้นให้หาสาเหตุของแต่ละกลุ่มว่าได้คะแนนมากหรือน้อยต่างกันเป็นเพราะเหตุใด (คิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย) กลุ่มที่ได้คะแนนน้อยต้องหาวิธีแก้ไขโดยเน้นให้สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกันคนเก่งต้องช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนเพราะคะแนนความก้าวหน้าซึ่งเป็นคะแนนรวมของกลุ่มจะได้มากหรือน้อยก็ต้องได้มาจากคะแนนย่อยของรายบุคคล ถ้าเราอยากได้คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มมากขึ้นเราต้องช่วยเหลือกัน ชยัน รับผิดชอบร่วมกันก็จะทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ(คิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ)

ขั้นที่ 5 การยกย่องให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และให้กำลังใจกับกลุ่มที่ได้คะแนนน้อย (คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์, คิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม) ครูยกย่องให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้กำลังใจกับกลุ่มที่ได้คะแนนน้อยว่าถ้าต้องการได้คะแนนมาก ทุกคนในกลุ่มก็ต้องช่วยเหลือกันให้คนเก่งช่วยเหลือคนอ่อนคนอ่อนก็ต้องตั้งใจศึกษาหาความรู้ ทำแบบฝึกหัดให้มาก ๆ กลุ่มก็จะได้คะแนนมาก

(คิดแบบบรรทัดธรรมสัมพันธ)พร้อมให้คำแนะนำนักเรียนว่าการเรียนเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) มีคุณค่าแท้คือ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันโดยนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้และสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับต่อไปได้ นอกจากนี้ยังได้ช่วยเหลือคนอื่น ๆ ที่ยังไม่เข้าใจการเรียนเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการเรียนบัญชีเบื้องต้น 1 ส่วนการได้รับรางวัลได้คะแนนสูงเป็นเพียงสิ่งที่คุณบอกให้คนอื่นรู้ว่าตนเองเรียนเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) เก่ง ได้เกรดเพื่อน พ่อแม่ เท่านั้น ซึ่งเป็นคุณค่าเทียมไม่ใช่เป้าหมายหลักหรือสูงสุดของการเรียนดังนั้นนักเรียนจึงควรยึดเป้าหมายหลักของการเรียนบัญชีเบื้องต้น 1 ในเรื่องเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	การประเมินผล
ด้านความรู้ - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน และ ส่วนของเจ้าของ (ทุน) - สามารถอธิบายความสัมพันธ์บัญชีได้ - จัดทำงบดุลได้	- การทำใบกิจกรรม - การทดสอบ	ใบกิจกรรม แบบทดสอบย่อย รายบุคคล	- ได้คะแนน 70 % ของแต่ละแบบฝึกหัด (ใบกิจกรรม) - ได้คะแนนประเมินในระดับดีขึ้นไป
ด้านทักษะกระบวนการ - ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางบัญชีแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	การสังเกต	แบบสังเกตทักษะกระบวนการ รายบุคคล	- ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าระดับดี การประเมินมี 5 ระดับ ดังนี้ ระดับ 4 = ดีมาก ระดับ 3 = ดี ระดับ 2 = พอใช้ ระดับ 1 = ต้องปรับปรุง ระดับ 0 = ไม่พยายาม
ด้านคุณลักษณะ - นักเรียนมีความรับผิดชอบ - นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ	- การสังเกต	- แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ความรับผิดชอบของนักเรียน - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ	- นักเรียนได้ผลการประเมินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 - นักเรียนได้คะแนนไม่ต่ำกว่าระดับ ดี การประเมินพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ มี 3 ระดับ ดังนี้ ระดับ 3 = ดีเยี่ยม ระดับ 2 = ดี ระดับ 1 = ผ่าน ระดับ 0 = ไม่ผ่าน

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพรายการสินทรัพย์ หนี้สิน
2. บัตรสถานการณ์
3. ใบเนื้อหาความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) ที่ 1-4
4. ใบกิจกรรมความหมายของเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) ที่ 1-4
5. แบบฝึกหัดเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

(ลงชื่อ).....

(นางสาวทัศนีย์ สิงหวงค์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 สกลนคร

บันทึกผลหลังสอน

ด้านความรู้

.....

ด้านทักษะ/กระบวนการ

.....

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

.....
.....
.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

(ลงชื่อ)

(นางสาวยุพิน ปัญญาประชุม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบบันทึกผลการเรียนรู้หลังเรียนสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบรรยาย และให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่ได้รับหลังจากจบการเรียนรู้ การสอนเพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

1. การเรียนในวันนี้ นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. การเรียนในวันนี้ สิ่งที่น่าสนใจ คือ

.....

.....

.....

.....

3. และสิ่งที่ยังสับสน สงสัย อยากให้ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ

.....

.....

.....

.....

.....

4. ในการเรียนวิชาบัญญัติเบื้องต้น 1 ในวันนี้ นักเรียนรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. สมมติว่ามีเพื่อน หรือรุ่นน้องมาถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ววันนี้ นักเรียนมีวิธีการอธิบาย หรือถ่ายทอดสิ่งที่เรียนผ่านมาแล้วให้เพื่อนหรือรุ่นน้องอย่างไรบ้าง (ให้อธิบายด้วยความเข้าใจของตัวนักเรียนเอง)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูล
(.....นางสาวยุพิน ปัญญาประชุม.....)

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่.....

เรื่อง.....

ชื่อกลุ่ม.....

ชื่อ-สกุล.....

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. มีความ พึงพอใจ ในการเรียน	- มีความสนใจและตั้งใจเรียนเวลาครูสอน			
	- มีความกระตือรือร้นในการเรียน			
	- มีความสุขในการเรียนรู้ ยิ้มแย้มแจ่มใส			
	- มีการช่วยเหลือกันในการเรียน			
2. มีวินัย	- ตรงต่อเวลา			
	- ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนและโรงเรียน			
3. ใฝ่เรียนรู้	- สนใจศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ			
	- ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม			
	- ร่วมแสดงความคิดเห็น ถาม-ตอบ			
	- จัดบันทึกความรู้อย่างเป็นระเบียบ			
4. มุ่งมั่นใน การทำงาน	- ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	- ความขยัน รับผิดชอบ ระเบียบ วินัย			
	- มีความอดทนไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
	- ส่งงานตรงเวลาที่กำหนด			

เกณฑ์การประเมินผล

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้	3	คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้	1	คะแนน

ลงชื่อ.....

(นางสาวยุพิน ปัญญาประชุม)

ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่เรื่อง
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พฤติกรรม	ตั้งใจ ปฏิบัติงาน	วางแผน การทำงาน	ความ รับผิดชอบ	การแสดง ความ คิดเห็น	รวม คะแนน
กลุ่มที่	3 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	2 คะแนน	10 คะแนน
1.....					
2.....					
3.....					
4.....					
5.....					
6.....					
7.....					
8.....					
รวม					
เฉลี่ย					
ร้อยละ					

ผู้บันทึก.....

(นางสาวยุพิน ปัญญาประชุม)

เกณฑ์การให้คะแนนการทำงานกลุ่ม (10 คะแนน)

การทำงานกลุ่ม	รายการประเมิน
1. ความร่วมมือ (3 คะแนน)	3 คะแนน หมายถึง สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงาน มีการประสานงานที่ดี
	2 คะแนน หมายถึง สมาชิกทำงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ยังขาดการประสานงานในกลุ่ม
	1 คะแนน หมายถึง สมาชิกตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปไม่ทำงานกลุ่ม และขาดการประสานงาน
2. ขั้นตอนการทำงาน (3 คะแนน)	3 คะแนน หมายถึง มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน ชัดเจนตั้งแต่การเริ่มต้นการทำงานจนเห็นผลการทำงาน
	2 คะแนน หมายถึง เห็นขั้นตอนการทำงาน แต่ยังไม่พบความสำเร็จของผลงาน
	1 คะแนน หมายถึง กำหนดขั้นตอน ไม่ชัดเจน
3. ความรับผิดชอบ (2 คะแนน)	2 คะแนน หมายถึง สมาชิกทุกคนทำงานที่ได้รับมอบหมาย และงานสำเร็จสมบูรณ์
	1 คะแนน หมายถึง สมาชิกตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปเลี้ยงงาน งานสำเร็จแต่ไม่สมบูรณ์
1. การแสดงความคิดเห็น (2 คะแนน)	2 คะแนน หมายถึง ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น
	1 คะแนน หมายถึง สมาชิกอย่างน้อย 2 คน ขึ้นไปไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

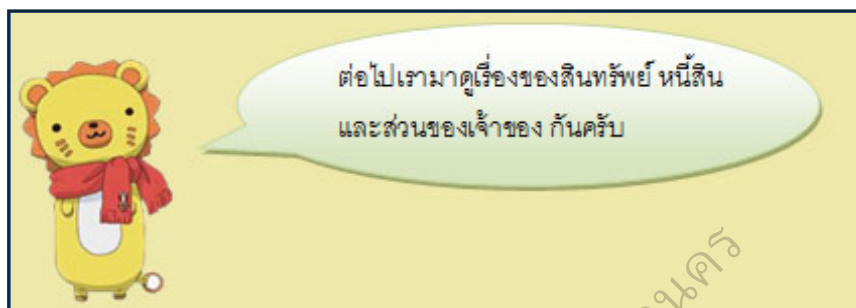
คะแนน 1 – 4 หมายถึง ควรปรับปรุงคะแนน 5 – 6 หมายถึง พอใช้

คะแนน 7 – 8 หมายถึง ดีคะแนน 9 – 10 หมายถึง ดีมาก

ใบเนื้อหาที่ 1

เรื่อง สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)

(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์)

สินทรัพย์ (Assets) หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนอันมีมูลค่าซึ่งบุคคลหรือกิจการเป็นเจ้าของหรือสามารถถือเอาประโยชน์ได้จากการกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ สิทธิเรียกร้องมูลค่าที่ได้มารายจ่ายที่เกิดสิทธิ และรายจ่ายของงวดบัญชีถัดไป

1. สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินหรือเทียบเท่าเงิน เช่น เงินสดและตัวเงินรับต่าง ๆ
2. สินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้อง เช่น ลูกหนี้
3. สินทรัพย์ที่มีตัวตน เช่น ที่ดิน อาคาร รถยนต์
4. สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์สัมปทาน
5. รายจ่ายที่จ่ายไปแล้วจะให้ประโยชน์ต่องวดบัญชีถัดไป ได้แก่ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าประเภทต่าง ๆ เช่นค่าโฆษณาจ่ายล่วงหน้า

สินทรัพย์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง สามารถจะเปลี่ยนเป็นเงินสด เช่น เงินสด เงินฝากธนาคารเป็นต้น หรือสินทรัพย์อื่นที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว โดยปกติจะไม่เกิน 1 ปีเช่น ตัวเงินรับ ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ เป็นต้น
2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non – Current Assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยเร็วซึ่งมีระยะเวลามากกว่า 1 ปี เช่น เงินลงทุนระยะยาวเงินให้กู้ยืมระยะยาวและการลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทต่าง ๆ เป็นต้น สินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets)

หรือเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน มีลักษณะการใช้งานที่คงทนและมีอายุการใช้งานนานเกินกว่า 1 ปี เช่น ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ รถยนต์ เป็นต้นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) หมายถึงสินทรัพย์ที่ไม่มีรูปร่างไม่สามารถจับต้องได้ทางกายภาพแต่สามารถตีราคาให้มีมูลค่าเป็นเงินตรา และถือกรรมสิทธิ์ได้ เช่น เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ ค่าความนิยม เป็นต้น

หนี้สิน (Liability) หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการที่ต้องชำระคืนแก่บุคคลภายนอกในอนาคตภาระผูกพันดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเช่น เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ เงินเบิกเกินบัญชี เจ้าหนี้จำนอง เป็นต้นหนี้สินแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

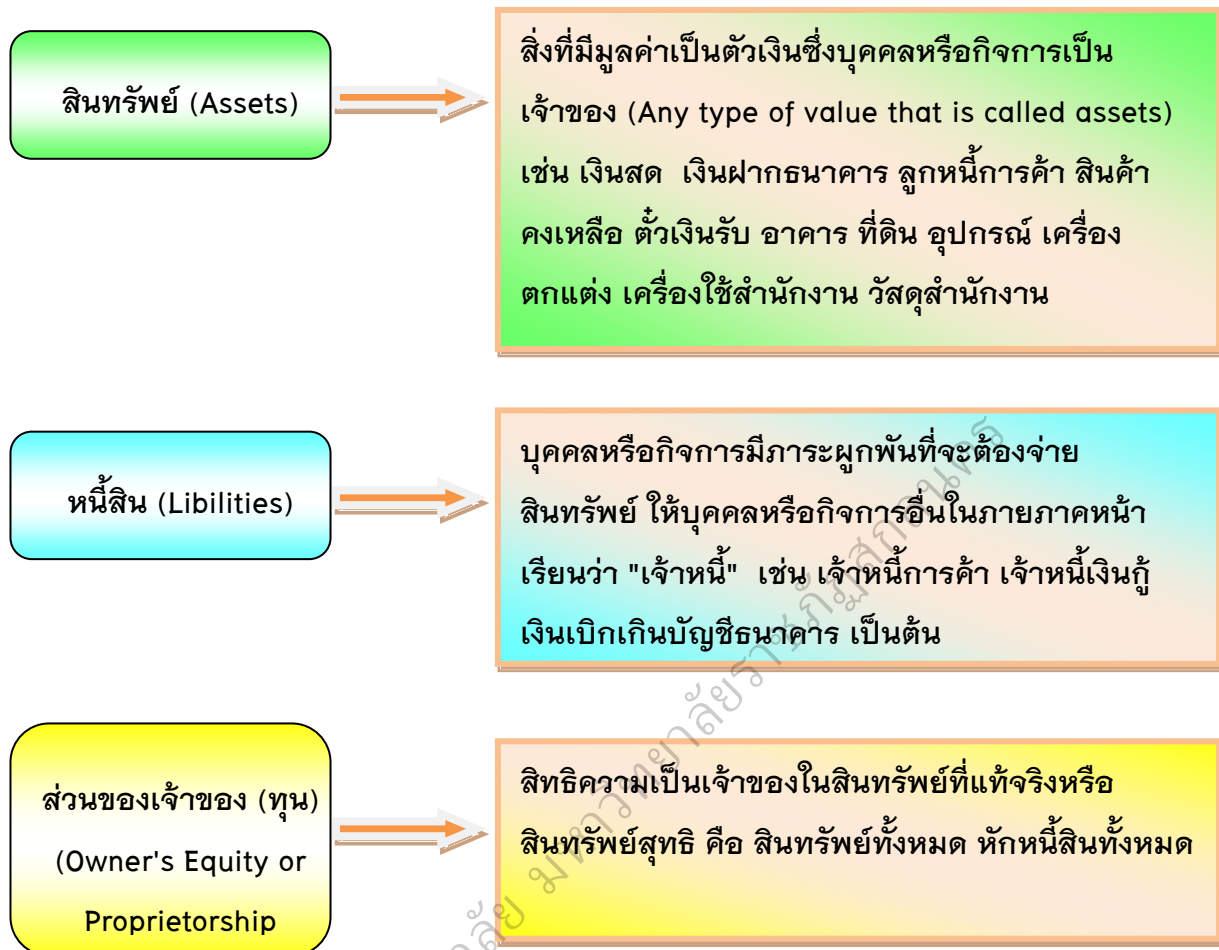
1. หนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) หมายถึง ภาระผูกพันที่กิจการต้องชำระคืนภายในระยะเวลา **ไม่เกิน 1 ปี** เช่น เจ้าหนี้การค้า เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เงินกู้ยืมจากธนาคารระยะสั้น ตัวเงินจ่าย เป็นต้น

2. หนี้สินไม่หมุนเวียน (Non – Current Liabilities) หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืน **เกินกว่า 1 ปี** หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ เช่น เงินกู้ระยะยาว หนี้กู้ พันธบัตรเงินกู้ เป็นต้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น (Owner's equity) หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สิน ทั้งสินออกแล้วกรรมสิทธิ์ที่เจ้าของกิจการมีในสินทรัพย์ เรียกว่าสินทรัพย์สุทธิ (สินทรัพย์ – หนี้สิน) ส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการแบ่งได้ 3 ประเภท

1. กิจการเจ้าของคนเดียว
2. ห้างหุ้นส่วน
3. บริษัทจำกัด

ใบกิจกรรมที่ 1

สถานการณ์ เรื่อง สิทธิทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน)

(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์)

1.1 จากข้อมูลต่อไปนี้ ให้นักเรียนระบุว่าเป็นสิทธิทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน)

โดยใช้อักษร A = สิทธิทรัพย์ L = หนี้สิน และ OE = ส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน)

1. เงินสด	=		11. ที่ดิน	=	
2. เงินฝากธนาคาร	=		12. ทุน	=	
3. เงินเบิกเกินบัญชี	=		13. เครื่องใช้สำนักงาน	=	
4. ถอนใช้ส่วนตัว	=		14. ลูกหนี้การค้า	=	
5. เครื่องตกแต่ง	=		15. ตู้เก็บเอกสาร	=	
6. อาคาร	=		16. เครื่องคิดเลข	=	
7. สิทธิบัตร	=		17. ไม้บรรทัด	=	
8. ค่าความนิยม	=		18. รถบรรทุก	=	
9. เจ้าหนี้การค้า	=		19. ตั๋วเงินรับ	=	
10. เงินกู้	=		20. ตั๋วเงินจ่าย	=	

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน 1 – 5 หมายถึง ควรปรับปรุง คะแนน 6 – 10 หมายถึง พอใช้

คะแนน 11 – 15 หมายถึง ดี

คะแนน 16 – 20 หมายถึง ดีมาก

ใบเนื้อหาที่ 2

สถานการณ์ เรื่อง สิทธิทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน)

(คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

ตัวอย่างที่ 1

ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์ของร้านสาธิต การค้า ซึ่งเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว

เงินสด	100,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	600,000	บาท
ลูกหนี้การค้า	150,000	บาท
วัสดุสำนักงาน	40,000	บาท
อาคาร	800,000	บาท
รถยนต์	650,000	บาท
ที่ดิน	<u>300,000</u>	บาท
รวม	<u>2,640,000</u>	บาท

ดังนั้น ยอดรวมสินทรัพย์ร้านสาธิตการค้า มีสินทรัพย์ทั้งหมด 2,640,000 บาท

ตัวอย่างที่ 2

นายรักชาติ เปิดร้านซ่อมโทรทัศน์ ซื้อมูลุอุปกรณ์เข้าร้าน จำนวน 20,000 บาท เป็นเงินเชื่อจากร้านก๋องไกรการค้า

ดังนั้น นายรักชาติ ต้องชำระเงินให้ร้านก๋องไกรการค้า ร้านก๋องไกรการค้าจะเป็นเจ้าหนี้ของนายรักชาติ ดังนี้

เจ้าหนี้การค้า-ร้านก๋องไกรการค้า 20,000 บาท

ตัวอย่างที่ 3

ต่อไปนี้เป็นส่วนของเจ้าของหรือทุนของร้านสมชาย การค้า (กรณีไม่มีหนี้สิน) ซึ่งเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว

เงินสด	400,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	620,000	บาท
วัสดุสำนักงาน	60,000	บาท
เครื่องตกแต่ง	140,000	บาท
รถยนต์	650,000	บาท
ที่ดิน	<u>200,000</u>	บาท
รวม	<u>2,070,000</u>	บาท

ดังนั้น ร้านสมชาย การค้ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 2,070,000 บาท แสดงว่าร้านสมชาย การค้า มีสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ทั้งสิ้น 2,070,000 บาท (สินทรัพย์สุทธิ) หรือร้านสมชาย การค้ามีทุนเท่ากับ 2,070,000 บาท สรุป สินทรัพย์ 2,070,000 = ทุน 2,070,000 บาท

ตัวอย่างที่ 4

ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์ของร้านสาธการการค้า ซึ่งเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว

เงินสด	100,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	600,000	บาท
ลูกหนี้การค้า	150,000	บาท
วัสดุสำนักงาน	40,000	บาท
อาคาร	800,000	บาท
รถยนต์	650,000	บาท
ที่ดิน	<u>300,000</u>	บาท
รวมสินทรัพย์	2,640,000	บาท

หัก เจ้าหนี้การค้า 40,000 บาท

สินทรัพย์สุทธิ 2,600,000 บาท

ร้านสาธการการค้ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 2,640,000 บาท แต่มีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายสินทรัพย์ให้แก่เจ้าหนี้การค้าเป็นเงินจำนวน 40,000 บาท

ดังนั้น สิทธิในความเป็นเจ้าของที่แท้จริงหรือสินทรัพย์สุทธิของร้านสาธการการค้า มีค่าเท่ากับ 2,600,000 บาท

สรุป สินทรัพย์ 2,600,000 = ทุน 2,600,000 บาท

ใบกิจกรรมที่ 2

สถานการณ์ เรื่อง สิทธิทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)

(คิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

1. เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2556 นางสาว มีสินทรัพย์และหนี้สินดังนี้

เงินสด	20,000	บาท
ลูกหนี้	30,000	บาท
ที่ดิน	400,000	บาท
อุปกรณ์	40,000	บาท
อาคาร	700,000	บาท
เจ้าหนี้	50,000	บาท
เงินเบิกเกินบัญชี	10,000	บาท

- ให้ทำ
1. คำนวณหาสินทรัพย์ของนางสาว
 2. คำนวณหาหนี้สินของนางสาว
 3. คำนวณหาส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) ของนางสาว

2. ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านสมศรี การค้า ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 ประกอบด้วย

เงินสด	80,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	100,000	บาท
ลูกหนี้	5,000	บาท
อุปกรณ์	40,000	บาท
เครื่องใช้สำนักงาน	40,000	บาท
อาคาร	200,000	บาท
เจ้าหนี้	50,000	บาท
เงินกู้-ธนาคารกรุงธน	100,000	บาท

- ให้ทำ
1. คำนวณหาสินทรัพย์ของร้านสมศรี
 2. คำนวณหาหนี้สินของร้านสมศรี
 3. คำนวณหาส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน) ของร้านสมศรี

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน 1 – 6 หมายถึง ควรปรับปรุง คะแนน 7 – 12 หมายถึง พอใช้
 คะแนน 13 – 18 หมายถึง ดี คะแนน 19 – 25 หมายถึง ดีมาก

ใบเนื้อหาที่ 3

เรื่อง สมการบัญชี (Accounting Equation)

(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์และคิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

สมการบัญชี คือ สมการที่ว่าด้วยความเท่ากันของหลักการบัญชีที่ว่า

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ (ทุน)

A = L + OE (P)

จะเห็นได้ว่าเป็นสมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ (ทุน) ซึ่งอาจเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

กรณีที่ 1 ถ้าไม่มีหนี้สิน สมการบัญชีจะเป็นดังนี้

สินทรัพย์ = ส่วนของเจ้าของ (ทุน)

Assets = Owner's Equity (Proprietorship)

หรือใช้ตัวย่อ A = OE (P)

กรณีที่ 2 ถ้ามีหนี้สิน สมการบัญชีจะเป็นดังนี้

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ (ทุน)

Assets = Liabilities + Owner's Equity (Proprietorship)

หรือใช้ตัวย่อ A = L + OE (P)

หรือส่วนของเจ้าของ = สินทรัพย์ - หนี้สิน

OE (P) = A - L

หมายเหตุ: คำว่าส่วนของเจ้าของ (ทุน) อาจใช้ตัวย่อว่า OE หรือ P ก็ได้

ตัวอย่างที่ 1

นายขาวเปิดร้านซ่อมวิทยุ "ร้านขาวบริการ" มีสินทรัพย์และหนี้สินดังนี้

เงินสด	80,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	30,000	บาท
เครื่องตกแต่ง	40,000	บาท
อาคาร	100,000	บาท
เจ้าหนี้-ร้านอะไหล่	30,000	บาท
ทุน-นายขาว	?	บาท

จากข้อมูลข้างต้นสามารถคำนวณหาทุน-นายขาวจากสมการบัญชีดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{สมการบัญชี } A &= L + OE \\
 250,000 &= 30,000 + OE \\
 \text{แทนค่า } OE &= A - L \\
 OE &= 250,000 - 30,000 \\
 OE &= 220,000 \\
 \text{ดังนั้น ทุน-นายขาว} &= 220,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 2

นายดำเปิดร้านขายของชำชื่อ "ร้านตาดำ" มีสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นดังนี้

เงินสด	5,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	60,000	บาท
เครื่องตกแต่ง	60,000	บาท
รถยนต์	80,000	บาท
อาคาร	100,000	บาท
เจ้าหนี้-ร้านทองดี	?	บาท
ทุน-นายดำ	250,000	บาท

จากข้อมูลข้างต้นสามารถคำนวณหาเจ้าหนี้-ร้านทองดี จากสมการบัญชีดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{สมการบัญชี } A &= L + OE \\
 305,000 &= L + 250,000 \\
 \text{แทนค่า } L &= A - OE \\
 L &= 305,000 - 250,000 \\
 L &= 55,000 \\
 \text{ดังนั้น เจ้าหนี้-ร้านทองดี} &= 55,000 \quad \text{บาท}
 \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 3

นายสุชาติ เปิดร้านร้านซ่อมแอร์ทุกชนิดชื่อ "ร้านสุชาติ บริการ" มีสินทรัพย์ หนี้สิน และ ส่วนของเจ้าของดังนี้

เงินสด	20,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	180,000	บาท
อุปกรณ์	400,000	บาท
รถยนต์	90,000	บาท
อาคาร	400,000	บาท
ที่ดิน	?	บาท
เจ้าหนี้-ร้านทองดี	50,000	บาท
ทุน-นายสุชาติ	2,500,000	บาท

จากข้อมูลข้างต้นสามารถคำนวณหาที่ดินและสินทรัพย์ทั้งหมดจากสมการบัญชีดังนี้

สมการบัญชี	A	=	L + OE	
แทนค่า	A	=	50,000 + 2,500,000	
		=	2,550,000	
สินทรัพย์ทั้งหมด		=	2,550,000	บาท
หัก	เงินสด		20,000	
	เงินฝากธนาคาร		180,000	
	อุปกรณ์		400,000	
	รถยนต์		90,000	
	อาคาร		<u>400,000</u>	<u>1,090,000</u> บาท
ดังนั้น	ที่ดินมีราคา		<u>1,460,000</u>	บาท

ต่อไปมาดูงบลูกกันต่อ

คิด คิด คิด

ใบกิจกรรมที่ 3

เรื่อง สมการบัญชี (Accounting Equation)

(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์และคิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

1. นายเปรมเปิดร้านซ่อมรถยนต์ "ร้านเปรมบริการ" มีรายการดังนี้

เงินสด	40,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	50,000	บาท
ลูกหนี้	40,000	บาท
อุปกรณ์	47,000	บาท
อาคาร	300,000	บาท
เจ้าหนี้-ร้านอะไหล่	25,000	บาท
ตัวเงินจ่าย	10,000	บาท
ทุน-นายขาว	?	บาท

- ให้ทำ
1. คำนวณหาสินทรัพย์ของร้านเปรมบริการ
 2. คำนวณหาหนี้สินของร้านเปรมบริการ
 3. คำนวณหาส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) ของร้านเปรมบริการ

2. นางสาวหัตตดาว เปิดร้านขายของชำชื่อ "ร้านหัตตดาว" มีสินทรัพย์และหนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของดังนี้

เงินสด	40,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	70,000	บาท
สินค้า	150,000	บาท
อุปกรณ์	50,000	บาท
อาคาร	200,000	บาท
เจ้าหนี้-ร้านสายใจ	?	บาท
ทุน-นางสาวหัตตดาว	240,000	บาท

- ให้ทำ
1. คำนวณหาสินทรัพย์ของร้านหัตตดาว
 2. คำนวณหาหนี้สินของร้านหัตตดาว

3. นายจักรกริชเปิดร้านซ่อมเครื่องจักร "ร้านจักรกริชบริการ" มีสินทรัพย์และส่วนของผู้เจ้าของดังนี้

เงินสด	50,000 บาท	
เงินฝากธนาคาร	44,000 บาท	
ลูกหนี้	?	บาท
อุปกรณ์	47,000	บาท
อาคาร	300,000	บาท
เจ้าหนี้-ร้านอะไหล่	25,000	บาท
เงินกู้-ธ.กรุงไทย	80,000	บาท
ทุน-นายขาว	400,000	บาท

- ให้ทำ
1. คำนวณหาหนี้สินของร้านจักรกริชบริการ
 2. คำนวณหาลูกหนี้ และสินทรัพย์รวมของร้านจักรกริชบริการ

4. ให้เติมจำนวนเงินลงในช่องว่างโดยใช้สมการบัญชีแทนค่า ตามรายการต่อไปนี้

$$\text{สมการบัญชี } A = L + OE$$

ตัวอย่าง $10,000 = 5,000 + 5,000$

1.	$10,000 = 4,000 + \dots\dots\dots$	6.	$60,000 = \dots\dots\dots + 40,000$
2.	$15,000 = \dots\dots\dots + 5,000$	7.	$100,000 = 8,000 + \dots\dots\dots$
3.	$\dots\dots\dots = 5,000 + 10,000$	8.	$6,000 = \dots\dots\dots + 5,000$
4.	$\dots\dots\dots = 25,000 + 100,000$	9.	$\dots\dots\dots = 1,000 + 2,000$
5.	$30,000 = \dots\dots\dots + 20,000$	10.	$\dots\dots\dots = 15,800 + 17,120$

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน 1 – 11 หมายถึง ควรปรับปรุง	คะแนน 12 – 22 หมายถึง พอใช้
คะแนน 23 – 33 หมายถึง ดี	คะแนน 34 – 45 หมายถึง ดีมาก

ใบเนื้อหาที่ 4

เรื่อง งบดุล (Balance Sheet)

(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์และคิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

งบดุล หมายถึง รายงานที่แสดงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้อาศัยความสัมพันธ์ของสมการบัญชี คือ

$$\begin{aligned} \text{สินทรัพย์} &= \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \\ A &= L + OE \end{aligned}$$

ประเภทของงบดุล

งบดุลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. งบดุลแบบบัญชี (Accounting Form)
2. งบดุลแบบรายงาน (Report-Form)

1. งบดุลแบบบัญชี (Accounting Form) งบดุลแบบบัญชีใช้แบบฟอร์มคล้ายกับบัญชีแยกประเภทซึ่งมีลักษณะคล้ายตัว " T " แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ทางด้านซ้ายมือจะแสดงรายการของสินทรัพย์ ส่วนด้านขวามือจะแสดงรายการของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

ตัวอย่าง แบบฟอร์มงบดุลแบบบัญชี

ชื่อกิจการ.....

งบดุล

ณ วันที่.....

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	

ขั้นตอนในการจัดทำงบดุลแบบบัญชี มีดังนี้

- ขั้นที่ 1** เขียนงบดุล 3 บรรทัด
 บรรทัดที่ 1 เขียนชื่อกิจการ
 บรรทัดที่ 2 เขียนคำว่า "งบดุล"
 บรรทัดที่ 3 เขียนวัน เดือน ปี ที่ทำงบดุล
- ขั้นที่ 2** ทางด้านซ้ายมือให้เขียนรายละเอียดของสินทรัพย์แสดงรายการต่างๆ ของสินทรัพย์ที่กิจการมีอยู่
- ขั้นที่ 3** ทางด้านขวามือให้เขียนรายละเอียดของหนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของที่กิจการมีอยู่
- ขั้นที่ 4** รวมยอดทั้ง 2 ด้านให้เท่ากันและอยู่ในระดับเดียวกัน

ชื่อสายทิพย์บริการ

งบดุล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556

สินทรัพย์			หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ		
สินทรัพย์หมุนเวียน			เจ้าของ		
เงินสด	50,000	-	หนี้สินหมุนเวียน	500,000	-
เงินฝากธนาคาร	60,000	-	เจ้าหนี้		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			ส่วนของผู้เจ้าของ	730,000	-
เครื่องตกแต่ง	20,000	-	ทุน-นางสายทิพย์		
อาคาร	500,000	-			
ที่ดิน	600,000	-			
	1,230,000	-		1,230,000	-

2. งบดุลแบบรายงาน (Report Form)

ขั้นตอนในการจัดทำงบดุลแบบบัญชี มีดังนี้

- ขั้นที่ 1** เขียนงบดุล 3 บรรทัด
 บรรทัดที่ 1 เขียนชื่อกิจการ
 บรรทัดที่ 2 เขียนคำว่า "งบดุล"
 บรรทัดที่ 3 เขียนวัน เดือน ปี ที่ทำงบดุล
- ขั้นที่ 2** ตอมนบนเขียนคำว่า "สินทรัพย์" และเขียนรายละเอียดต่างๆ ของสินทรัพย์
 ที่กิจการมีอยู่แล้วรวมยอดทั้งหมดของสินทรัพย์
- ขั้นที่ 3** เขียนคำว่า "หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น" ต่อจากสินทรัพย์ให้แสดงรายการ
 ที่เป็นหนี้สินก่อนและตามด้วยรายการที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น แล้วรวมยอด
 ทั้งหมดของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งจะมียอดเท่ากับสินทรัพย์

ชื่อสมชาย การช่าง

งบดุล

ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2556

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	100,000.-	
เงินฝากธนาคาร	<u>50,000.-</u>	150,000.-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
เครื่องตกแต่ง	50,000.-	
อาคาร	<u>100,000.-</u>	150,000.-
รวมสินทรัพย์		<u>300,000.-</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้		50,000.-
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน-นายสมชาย		<u>250,000.-</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>300,000.-</u>

ใบกิจกรรมที่ 4

เรื่อง งบดุล (Balance Sheet)

(คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์และคิดแบบแก้ปัญหาหรือคิดอริยสัจ)

1. นายไกรเปิดร้านซ่อมแอร์ "ร้านไกรบริการ" มีรายการดังนี้

เงินสด	50,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	60,000	บาท
ลูกหนี้	18,000	บาท
อุปกรณ์	55,000	บาท
อาคาร	250,000	บาท
เจ้าหนี้-ร้านอะไหล่	21,000	บาท
เงินกู้-ธ.ออมสิน	20,000	บาท

ให้ทำ 1. งบดุลแบบบัญชี
2. งบดุลแบบรายงาน

2. นางสาวทัดดาว เปิดร้านขายของชำชื่อ "ร้านทัดดาว" มีสินทรัพย์และหนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของดังนี้

เงินสด	42,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	71,000	บาท
สินค้า	150,000	บาท
อุปกรณ์	50,000	บาท
อาคาร	230,000	บาท
เจ้าหนี้-ร้านสายใจ	22,000 บาท	
ตัวเงินจ่าย	18,000 บาท	

ให้ทำ 1. งบดุลแบบบัญชี
2. งบดุลแบบรายงาน

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน 1 – 5 หมายถึง ควรปรับปรุง คะแนน 6 – 10 หมายถึง พอใช้
คะแนน 11 – 15 หมายถึง ดี คะแนน 16 – 20 หมายถึง ดีมาก